

OPŁATA POCZTOWA OPLACONA ETCZALEM.

OŚWIĘCIE NIEDOMÓŚCI

KODZIENSKIE

Rok 1 GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH Nr. 519

Tysiace ludzi poniosły śmierć w Japonii nawiedzonej przez straszliwy cyklon

LONDYN. (ATE). — Z Tokio donoszą, że nad Japonią przeszedł cyklon o niebywalnej sile. Straty wyrządzone przez tajfun są ogromne. Przeszło tysiąc ludzi poniosło śmierć, a licząc zburzonych domów przeszacza 30 tysięcy. Narazie brak jest bliższych szczegółów, ponieważ połączenie pomiędzy Tokio, a wybrzeżem morskim zostało przerwane.

Położona na wschód od Szu-zuka wieś Kaszibara została całkowicie zniszczona przez po-

SKRÓTY

Agitacja za organizację marszów głodowych do Waszyngtonu przebiegała we wszystkich częściach St. Zjed. Każdą gotową jest ogólny stan wyjątkowy.

Dzienniki nowojorskie podają szczegóły strasznej katastrofy cyklonu na Kubie. Z powodu zakazu i powodzi na terenach zalanym ponurych były rekiny. Dotychczas wydobyto 160 zwłok osób rekinów.

Na piaszczystym Grand Chaco wywiązała się krwawa bitwa między wojskami Paragwaju i Boliwii. 300 żołnierzy poległy.

W kopalni węgla Ushaw Moor (Anglia) nastąpił wybuch w chodniku podziemnym. Dotychczas wydobytych: dwóch górników.

W Messynie (Włochy) długotrwała burza spowodowała zawalenie się wiele domów, co spowodowało duże wypadki śmiertelne.

Znana lotniczka, Amy Johnson — Mallison przyjechała z Londynu do Oranu, i zatrzymując się w Barcelonie dla nabrania benzyny.

Głośny hitlerowiec, autor książki pt. Hitler na tronie, Menda, w sklepie publicznym oświadczył, iż syry w historycznym, a liternictwem zatrzymał się na frontie. Wyspy w kształcie przemilczą i zapowiadają, że mania wielkości Hitlera skrywa się katastrofa.

W republice Honduras (Ameryka) wybuchły krwawe powstanie. Zwiedzający partii liberalnej, która ponosiła ostatnio porażkę w wyborach, zdobyły miasto San Pedro. W czasie walk z nich zginęły 100 osób.

Odroczenie spłaty 40 milionów złotych długu wojennego Polski wobec Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej

W dniu 15 grudnia r. b. przy padek pieniężnej raty kapitału i procentów zaunkonsolidowanej pożyczki polskiej w Ameryce o pełmującą zadaniowość. Polscy z okresu wojennego i t. zw. dostaw relichowych. Rata kapitału tej skonsolidowanej pożyczki wynosi około 40 mln. zł.

Układ konsolidacyjny, zawarty między rządem polskim i Stanów Zjednoczonych, przewiduje, że płatność rat i procentów może być odroczone na okres dwóch lat, jeśli rząd po-

tar, spodowany przez cyklon W Numatsu 500 domów uległo zniszczeniu.

Tokio było częściowo pograzone w ciemności wskutek

przerwania przewodów elektrycznych. Wiele linii kolejowych, a w tej liczbie kolej pośredniej Tokio i Osaka została przerwana.

Francuski plan rozbrojenia

Armja Ligi Narodów

GENEWA. (ATE). Plan francuski, który został tu wezwanie opublikowany, zawiera następujące myśl przedwojennego: 1) ograniczenie zbrojenia, może być dalej rozbudowane przy uwzględnieniu warunków każdego z państw oraz gwarancji bezpieczeństwa, 2) propozycja przyjęta przez Hoovera, aby głównie na konferencji rozbrojenowej było umiarkowanie broni zaczepnej, znalazła ogólne uznanie.

Francja proponuje stopniowe ograniczenie zbrojenia. Rozważanie to powoli rosnącego żądania niemieckiego w sprawie równości zbrojenia. Załatwia zostanie specjalna konwencja, dotycząca rozbrojenia i kontroli zbrojenia. Konwencja ta będzie połączona z jednostką połączoną z gospodarczymi państwowymi odpowiednimi gwarancjami w dziedzinie bezpieczeństwa.

W razie nieuznania wyroku rozbrojeniowego Radę Ligi Narodów, która to jest ważna, powrócić do sprawy zwiększenia głosów, a nie jednostki.

Państwa, które nie podpisały konwencji, będą musiały się zobowiązać na wypadek konfliktu do zwracania stosunków gospodarczych i finansowych z napisaniem.

Rozdział 3-ciego projektu dotyczy państw europejskich i przewiduje rozumienie natury politycznej i wojskowej z uwzględnieniem ich sytuacji geograficznej. Porozumienia te będą miały na celu ustalenie prawa do wzajemnej pomocy w wypadek napaści. Wszyscy uczestnicy konwencji będą się musieli zobowiązać do uznania ogólnego arbitrażu.

Art. 4-ty dotyczy Rady i wojsk konfliktowych. Rada narodów będzie miała na wezwaniu Ligi Narodów, wraz z udziałem w aktach przedstawiającym sprawę zaprzeczenie.

Plan francuski przewiduje jednolity system armii narodowych, oparty na krótkiej służbie wojskowej. Poza tym będzie istotnym specjalnie oddziału wojskowego, wyposażonego w najnowsze środki techniczne, które będą postawione do dyspozycji Ligi Narodów i będą mogły na wypadek konfliktu wypełnić przeciwników.

Art. 4-ty dotyczy Rady i wojsk konfliktowych. Rada narodów będzie miała na wezwaniu Ligi Narodów, wraz z udziałem w aktach przedstawiającym sprawę zaprzeczenie.

Art. 5-ty dotyczy zatrzymania zarządzania do kontroli i umiarkowania działań lotnictwa cywilnego, które mogą być oddane do dyspozycji Ligi Narodów.

1018 skompromitowanych osób

w wielkiej aferze podatkowej we Francji

PARYŻ (PAT). — Sędzia śledczy, prowadzący dochodzenie w sprawie nadużyć podatkowych

dokonanych przy współpracy Banku Handlowego w Bazylei, otrzymał listę 1018 osób, skompromitowanych w tej sprawie. Zważywszy na wielkie rozmiary i znaczenie sprawy, prokurator postanowił podzielić jej aktą pomiędzy 38-mu sędziów śledczych, aby proces mógł odbyć się jak najpręzej.

ry i znaczenie sprawy, prokurator postanowił podzielić jej aktą pomiędzy 38-mu sędziów śledczych, aby proces mógł odbyć się jak najpręzej,

kę opłat przez samorząd stolicę na rzecz niewystarczającej.

W memoriu przetyczone są dane, jakie magistrat uzyskuje z tytułu tych opłat. Do kas maja się wpływa rocznie 6 milionów 413 tysięcy zł., ostatnia zaś obniżka opłat miejskich na targowiskach wynosi 269 tysięcy, co stanowi zaledwie 4 proc. Związek prost. Min. Spraw. Wewn. jako władz nadzorcza, o sporządzenie rewizji tych opłat, przyczem zapowiada, że niezwykłe postulaty rolników wywołać może nową akcję do strajku włącznie.

Zakończenie zjazdu inspektorów pracy

Wczoraj zakończył się w Ministerstwie Pracy dwudniowy zjazd inspektorów do spraw ochrony pracy i młodzieży. Obiadem przewodniczącym kierowniczą działy ochrony pracy kierował młody nadzorczy, o sporządzenie rewizji tych opłat, przyczem zapowiada, że niezwykłe postulaty rolników wywołać może nową akcję do strajku włącznie.

Wzrost bezrobocia o 5.000 osób w ciągu tygodnia

Według ostatnich danych podatkowych urzędów podatkowych pracujących bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 12 listopada wynosiło ogółem 154.557 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia stanowi wzrost bezrobocia o 5.000 osób.

Pogrzeb ofiar katastrofy w Warszawie

odbył się w warunkach, które obrzuciły ludzi

Widze poczęły do odwołania przesłębów pogrzebowego

Wczoraj rano odbył się pogrzeb ofiar strasznej katastrofy budowlanej przy ul. Krochmalnej w Warszawie.

Od rana na ul. Oczki, gdzie mieści się prokuratorium, zebrały się tysiącne tłumy. O godz. 11 z prokuratorium wyniesiono zwłoki w trumienach, do których złożono tragicznie zmarłych tak, jakich znalizowano: w połówkach bieliźnianych i strzepach ubranych.

Certe ofiary katastrofy: Krystyna Flis, Halina Kalina, Janina Nowak i Czesław Cieślicki w pro-

szek na spokojnej ziemi pod murami browaru Haberbusch i Schielego. Wyże sklepów w Podole, a nie starszy obrazu i obuwia dla tych zmarłych biedaków. Czytaj nie zmarły, jak Połyk i chrzekanie na pogrzeb z krzyżem, w całych koszulach. Jestem biedny, kobieta, i mam tego dnia i wieczór, który był zwolniony z pracy od 10 minut przez naszych chlebodawców magistrackich, ale choć mogę zdecydować zmarły nie chce, choć z momentu do zmarłego 3 dni 4 tygodnie cierpiąc całe dnie na stolec i metra, odeszyć jestem gospodarz jednej domu, ja skryty i biedny, zmarły ofiar.

2. L. (dziennik zmarły Redaktej)

O godzinie rozpoczęcia pogrzebu po-

częły się natychmiast Komisariat

Rządu i pociągnął do odpowiad-

zialności natychmiastnego czło-

wieka, dającego do jak najwięks-

zych zysków w warów uniewie-

lom. Umowa podpisana gospodarka i po-

grzeb pozostałych ofiar odbywał się już z zaświetleniem ceremonii

na poprzedzającym.

Zwłoki pochowano w jednej

kwatery 65 II, rząd 8, na cmentarzu Grodzieńskim. Przed gnia-

chem prokuratorium zmontowana była policja pieczę i rezerw kontu. Przez całą drogę konduktowi pogrzebowemu również towarzyszyła policja.

O godz. 13-tej m. 30, również z prokuratorium odbył się pogrzeb dalszych ofiar: Ludwika Nowaka, lat 35, i Jana Duda, lat 25. Wspomniane dwie ofiary wiadomo do trumien już w ubiegłych. Na ciebie konduktu podał ofiar z krzyżem.

Pogrzeb pozostałych 7 ofiar odbył się dnia 9 godz. 10 i 13 m. 30.

Jak się dowiadujemy, trumny z pozostałymi ofiarami w dniu dzisiejszym wiezione będą na pokojowych karawanzach.

250.000 zł. WYSOKA WARTOŚĆ KAWALONEGO DOMU

Właściciel posiadu przy ul. Krochmalnej nr. 30, kiedy nigdy nie wykonał strażnika domu, w dniu 26 listopada 1932 r. Władysław Luczyński osiągnął zmarłego domu na sumę 250.000 złotych z. W tej też wysokości będzie na drodze wieczornego odwołania od kawalownego domu.

Co mówią nasi Czytelnicy

w wielkiej ankcie naszego pisma

„Jak zwalczyć bezrobocie?”

Wielka anketa naszego pisma p. n.: „Jak zwalczyć bezrobocie” poruszyła głęboko społeczeństwo. Najlepszym tego dowodem są sterty listów, jakie otrzymała redakcja od swych Czytelników.

Z niektórych tych listów wie je rozpacza i utrata nadziei, by można było znaleźć jakikolwiek środek ratunku. Tak piszą ci, co od szeregu lat borykają się z najgorszą nadzieję, chwytając się dorywczej pracy, o której zresztą coraz trudniej. Nie wyekszują już nawet ratunku, a poprostu trwają, jak trwa przed mostem martwy.

Inni krytykują to, co powiedzieli w naszej ankcie ministrowie, posłowie, działacze,

Wszyscy są zgodni w jednym: nie chcą żałmuły, zaszkodzonych, darmoch, która upakowała, chcią pracy!

To też wszystkie projekty, nadane przez Czytelników, odracają się koło tego jednego zagadnienia: co zrobić by dać ludziom pracę, jak powiększyć liczbę warsztatów, jak unieszkodliwić zmechanizowanie twórczości, nie walcząc z duchem postępu, ułatwieniami, a tylko z wyrzucaniem ludzi na bruk.

Sią rzeczy zjawia się tu myśl zmniejszenia liczby godzin pracy, podnoszona zresztą niejednokrotnie w naszych rozmowach, które przeprowadziliśmy z szeregiem wybitnych ludzi.

P. Karol Tomczykiewicz (skarbowy, Grand Hotel) pisze: „żeby dla dobra robotników wykorzystać wynalazki, trzeba zredukować robotnikom liczbę godzin pracy. Trzeba ich zmusić za lidi, nie za same roboczą. Niestety zaledwie po 12 godzin na dobę, wszyscy pracują bez redukcji po 8 godzin z ta samą płacą. Wówczas maszyna prynie pozytek, przyrzuci się do rozwijania kultury, gdyż robotnik może kontynuować pracę w ciągu tylko 6 godzin i będzie miał czas na karietowanie swoego stylu, stając się wydajniejszym pracowników i obywatelem.”

Podobne stanowisko znajduje się w dziesiątkach listów. Nie ma w nich nienawiści do wynalazków, do maszyn, wszyscy mówią tylko o wykorzystaniu ich z pozytkiem dla społeczeństwa i dla każdego człowieka, a nie dla jego pogiębiecia, wydobycia jak największego zysku, jak to ma miejsce dotychczas.

P. Jan Płetniowski (Warszawa, Wileńska 53) zmniejszenie liczby godzin pracy proponuje jeszcze większe. Pisze on: „Podleg mimo zapatrzenia

jest tylko jedno wyjście z tego błędego koła, w jakim znaleźli się ludzie pracy. Chcąc poprawić obecne położenie i zapobiec nieszczęściu, jakie grozi ludziom, trzeba zmniejszyć czas roboczy do 5 godzin dziennie, żeby zatrudnić wszystkich. Wobec ogólnego zmechanizowania pracowego wyjście niema i to pod warunkiem zmniejszenia wysokości płacy”

Wykonilo się też naturalnie zagadnienie zajmowania dwóch posad.

p. F-ski (Włochawek) berrobotny buchalter, pisze o zwalczaniu tą drogą bezrobocia wśród pracowników umysłowych: „Jedynym sposobem do tego jest zwolnienie wszystkich emerytów i emerytek, których mające pracują. Ody to zostanie u nas skrupulatnie wypełnione, to jeszcze zatraknie u nas all do pracy. Emerytura chociaż najmniej daje pewne skromne utrzymanie, aby tylko ten kryzys przetrwać, a znowu drużyły maja z głodu umierają. Wiem, że emeryci będą na

mnie oburzeni, ale niech wejdą w położenie swych braci, którzy ani grodu nie zarabia, a też żyć chcą. Podobnie z emerytkami, których mające pracują”

To samo twierdzi kilkunastu innych naszych Czytelników. Jeden z nich (w liście niepodpisany) zwraca uwagę również na tych, którzy posiadają grunt, mogący wyżywić ich wraz z rodzinami, a nimno to zajmujących stanowiska w miastach i miasteczkach.

Powysze głosy zaledwie w drobnej części wyczerpują powódź projektów, płynących od ludzi, szczerze przejętych nle-dolą bliźnich, czy też osobiście wypowiedziane, to jeszcze zatraknie u nas all do pracy. Emerytura chociaż najmniej daje pewne skromne utrzymanie, aby tylko ten kryzys przetrwać, a znowu drużyły maja z głodu umierają. Inne projekty omówimy jeszcze.

Rząd daje do skrócenia czasu pracy

CZAS PRACY W KOPALNIACH WĘGŁA

Dowiadujemy się, że rząd zgłosi do Sejmu wniosek przyjęcia międzynarodowej konwencji o czasie pracy w kopalniach węgla, przyjętej na XV Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie w 1931 z tem zastrzeżeniem, że konwencję tę przyjmą Anglia, Francja, Belgia, Czechosłowacja, Niemcy i Holandia. Państwa te już wyrazili zaświadczenie zgodę na przyjęcie tej konwencji. Czas pracy w kopalniach węgla zostałaby ograniczony do 7 godzin 45 min. (skrócenie o 15 minut).

CZAS PRACY W PRZEMYSLE

Min. Opieki Społecznej, p. Hubicki oświadczył bawiącemu się dniem w Warszawie d.

rektorowi Międzynarodowego Biura Pracy, p. Butlerowi, że rząd polski weźmie udział w konferencji 10 stycznia 1933 r. w Genewie w sprawie skrócenia czasu pracy w przemyśle. Na konferencję te zostały zaproszone prócz państw należących do Ligi Narodów Stany Zjednoczone i Szwajcaria. Możliwe jest przygotowanie międzynarodowej konwencji w sprawie skrócenia czasu pracy.

M. Hubicki i dyr. Butler stali na stanowisku, że zagadnie nie skrócenia czasu pracy winno być rozpatrzane jak najszybciej, wobec ciężkiego położenia gospodarczego wszystkich państw. Brane były pod uwagę skrócenie czasu pracy do 40 godzin tygodniowo.

Szatańska zemsta kobiety

Oskarża z zemsty męża, że zmusza ją do nierządu

Pod niezwykiem oskarżeniem zasiedli na ławie oskarżonych Artur M., syn bogatego właściciela domu w Warszawie.

Oto własna żona jego, z którą od roku żyje w separacji wniosła skargę o zmuszanie jej biciem i maltretowaniem do zamowania się zawodowo i nerwów. Złożone na dowód listy męża, zawierające bezwystydne instrukcje w zakresie uwodzenia mężczyzn i praktyk dziewczęci kontrolnych, zda się potwierdziły możliwość niecenzurowego czynu.

P. Jan Płetniowski (Warszawa, Wileńska 53) zmniejszenie liczby godzin pracy proponuje jeszcze większe. Pisze on: „Podleg mimo zapatrzenia

siedzisko w tej niehygiennie sprawie, dotyczącej człowieka zamożnego, który aczkolwiek porzucił żonę, to jednak z zupełnie innych względów, podjęła brygada obyczajowa urzędu śledczego. Wobec kategorycznych zeznań oskarżycielki sprawa znalazła się na wózku sądowej i oczywiście rozpoznawana była ze względu na to, przy drzwiach zamkniętych.

Przebieg rozprawy nie nadaje się do opublikowania, wiadomo tylko, że sad długo badał żonę oskarżonego i jej ojczyma.

Z ogłoszonego publicznie roku uniewinniającego całkowicie Artura M. okazało się, że całe oskarżenie jest dziełem nie słychanej przewrotności kobiecej i powstało na tle sprawy eksmisji. Ojciec oskarżonego wykorzystując okoliczność, że syn zerwał z żoną, zażądał u sumienia jej wraz z rodziną z zajmowanego mieszkania. Kobieca powieść wówczas szatański plan zemsty.

Kwestią listów, uznanych przez sąd za autentyczne nie przedstawiała się wyjątkowo groźnie, gdyż oskarżająca przechowywała je u siebie w ciągu roku, nie pokazując ich nikomu, nawet u rabina w trakcie prowadzenia sporu rozwodowego, to też pomimo niewątpliwie treści tych brudnych listów, sąd po obronie adwokata Szczepańskiego uznał całe oskarżenie za niesłuszne.

Historyk o Loterii Państwowej

W seku historycznym „Loterie publiczne w Polsce” Ignacy Balinski pisze: „Loteria klasowa, we właściwe karby ujęta, jest mniej kosztowna, mniej ryzykowna i roznaczająca gry, niż inne formy gry losowej i hazardu. Jest ona dla całego szeregu ludzi podatkiem, opłacanym na rzecz tak zwanej „szczęścia”, realnym umiłowaniem — kosztem niewielkich miesięcznych rat — interwencji szczęśliwego przypadku w ich życiu, przypadku, który, gdy nastąpi, doda im, jak mówi Orzeszkowa, trochę mądrości do suchego chleba powszedniego, poważni na jakieś uprzemysławienie życia poza normą budżetu zwykłego, a może... może nawet pokazniejszą kwotę większej wygranej wsunie do pugilatu.”

„Praca — praca, zarobek — zarobek, ale i „szczęście” coś znaczy — szczypta tradycja wieków, trzeba więc temu szczęściu otworzyć jakas furtkę, bo bez blatu na loterję, jakże ono mogłoby sobie droczyć?”

J. siewielski dla większości mówienie o wygranej w chwilach wojennych od pracy więcej sprawia radość

pokreślając, niż sama wygrana. Bo taka już jest natura ludzka, że jej potrzeba spodziewania się szczęścia bardziej niż samego szczęścia.

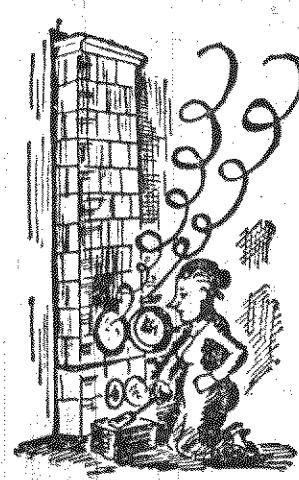
„Ekonomiści i moralisci powinni liczyć się ze wszystkimi cechami natury ludzkiej i nawet jej słabością wyzywając na jej dobro. Może zatem i władza państwa czyni zadanie wyżej wymienionej właściwości, ciągnąc słusznego z tego źródła pewien umiarowany dochód na cele społeczne pod warunkiem scisłego regulowania i normowania w sposób naiłacjonalizacyjny zasad loterii i handlu losami”.

Do tych głębokich uwag historyka dodajemy uwagę praktyczną, że 26-ta Polska Państwowa Loteria Klasowa, której ciągnięcie I-ki klasy rozpoczęło się już 17 listopada, jest tak zreformowana, że daje maksimum szans wygrania. Powiększono ilość dni ciągnienia. Podwyższono główne wygrane, stawiając na czelu wielka główną wygraną miliona zł. w V klasie. Powiększono ilość innych wielkich wygranych. Stawki wygrawane w czterech pierwszych klasach getto. Powiększono ilość stawek w tych klasach.

„Szczęśliwego uznali całe oskarżenie za niesłuszne.”

Wesoły Kacik

O ZIMIE

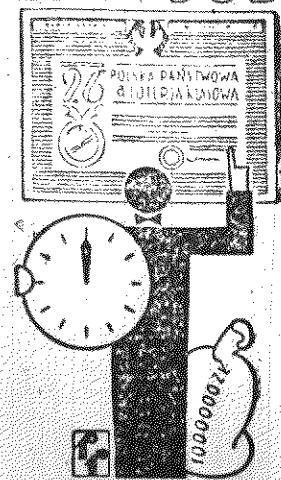

W ciągu tygodnia wpłynie apelacja w sprawie Centrolewu

Wezoraj kancelaria sądu okręgowego rozpoczęła wysyłanie motywów wyroku w procesie b. przywódców Centrolewu. Motywów skazania b. więźniów brzeskich, zawarte w wydaniu kłoskowym podawałyśmy przed dwoma tygodniami.

Obecne obrony oskarżonych po otrzymaniu motywów wyroku, opracowywać będą apelacje, które muszą przedstawić w ciągu tygodnia.

JEDNA DOBA

DZIELI WAS OD BOGACIA
Polecamy LOSY 1-iej klasy 26 Lot. Państw. której ciągnięcie odbędzie się już 17, 18, 19, 21, 22 listopada r. b.
Najszczersza kulektura w Polsce

A. Woławska

Centrala: Nowy Świat 19. Oddziały: Marszałkowska 12a, Nowy Świat 63, Chodna 20, Praga — Wilenska 11. Zliczenia zamiejscowe zatwarzamy odwrotną pocztą. P. R. U. Nr. 7192.

Jo-jo

Każdy dzień, kto ręce ma, Z namięcią w jo-jo gra, Ach, ta mała zabaweczka Ciegle leci, jak piłczak, Raz i dwa i raz i dwa

Jo-jo dziś pije rami, Jo-jo tu i jo-jo tam, Czy kto mydry, czy kto głupi, Każdy sobie jo-jo kupi, To szalenstwo, mówie wasi

W jo-jo gra dziś cały świat, Młoda panna, stary dziedzic I wszyscy uliczni Grają w jo-jo na ulicy, Każdy tej zabawę rad.

Cały naród w jo-jo gra, Chociaż koniunkturna zła, Czas zła na skórę jo-jo, A my sobie gramy w jo-jo, W jo-jo, w jo-jo, raz i dwa

Jan Dembowski

Kupon Bezpłatna pomoc prawna

RADYO
ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA
12,10 Płyty gramofonowe, 15,55 Krońska harcerka, 16,00 Program dla dzieci, 16,25 Płyty gramofonowe, 17,0 Komiks, 17,10 Odczyt dla nauczycieli muzyki, 17,20 Płyty gramofonowe, 17,40 „Prawo kobiety do pracy”, 18,00 Muzyka lekka, 19,20 Skrzynka pocztowa rolnicza, 19,50 Peljet liter. p. t. „Czy teatr jest potrzebny współczesnemu człowiekowi”, 19,45 Prasowy dziennik radiowy, 20,00 Koncert orkiestry mandolinistów, 20,55 Wiadomości sportowe, 21,05 Koncert solistów, 22,00 „Na widok norkę”, 22,15 Muzyka taneczna, 22,40 Odczyt w języku obcym, 23,00 D. c. muzyki tanecznej.

Napoleon Sadek.

DZIECKO GRZECHU

Tragiczne przeżycia Kobiety, która zgrzeszyła

Wiadomość o aresztowaniu Rolicza dotarła zaraz nazajutrz do Bolesłowa. Przyniosła ją Helena — Marysia. Narazie nic nie mówiła. Szczebiotała o tem lubowem. Kryjąc umięśnioną wewnętrzna radość pod pożarami litości, urodziwa wieśniaczka pomagała Helenie w ubieraniu się. Na chwilę umilkła, poczem znów zaatakowała:

— A tego jeszcze panienka nie wie?
— Czego?
— Największej nowiny... bardzo ciekawej...
— Jakiej?

— Ta nowina panienkę z pewnością ucieczy. Bo obecnie jedyną myślą panienki jest ukaranie mordercy nieboszczyka pana dziedzica... ojca panienki...

Helena zadrżała. Czesała się właśnie, wyciągając ramiącą o bieli marmuru. Grzebień aż jej wypadł z rąk...

Zapytała gorączkowo:

— Co? Co takiego?
— Nic. Złapali już tego zbrodniarza.
— I ktoż to? Jaki więzcego? Ktoś nieznany?
— O, nawet bardzo dobrze znany... i niech panienka lepiej usiądzie, aby nie upać, gdy powiem jego nazwisko.

— Mówże wreszcie...

— Dawnego wielibicieci panienki...

— Jakto? Kazimierz Rolicz?

— Ten sam. Zaaresztowali go wczoraj na stacji, gdy wysiątał z pociągu. Dobre, co? Czyby komu kiedy na myśl przyszło?

Mogłyby tak jeszcze długo trajkotać, ale Helena, jak rasona piorunem, psuła zemdlenia.

Dłuższy czas nie odzyskiwała przytomności i cuciąca ją Marysia zaniepokoiła się już poważnie, gdy nagle Helena otworzyła oczy, rzucając spojrzenia błędnego, zamglonego, pełnego irwońskiego lęku...

Marysia szepnęła:

— Niech mi panienka raczy wybaczyć... Nie wiedziałam... że to panienkę tak dotkniesz... Nigdybym słówka nie pisałam...

Helena, jeszcze niezupełnie przytomna, zapominając o niezbędnej ostrożności, belkotała:

— Kazimierz aresztowany. Kazimierz podejrzany o zabójstwo... Czyż to możliwe? Ależ to niesłychane! To okropna pomysłka! Przecież jakże on mógł zabić, kiedy...

Tu wreszcie urwała, widząc, z jakim chybrem zaciekaaniem Marysia chwytała każde jej słowo.

Już chciała powiedzieć:

— To nie mógł być Kazimierz... i szaleństwem jest go oskarżać, skoro w chwili dokonywania zbrodni był przy mnie. Przecież słyszałem wszystko oboje i przecież... o, to właśnie najstraszniejsze... gdy Kazimierz chciał biec na pomoc oficerowi, mojemu ojcu, właśnie, ja, ja własnoręcznie go od tego powstrzymywałam...

O, zgrozo... walczylem z nim, bilam się, drapałam, gdy on chciał ratować mojego ojca... Więc chyba teraz jasne, Kazimierz jest niewinny...

Zrzuciła wszakże aż nadto dobrze, że gdyby to wszystko powiedziała, zgubiłaby siebie. Były skandal publiczny, hanba ujawniona, nietylko stała by się głośna jej grzeszna miłość, ale co gorsza pośredni udział w... ojcozbójstwie...

Ależ tak, tak! Skoro uniemożliwiła ratowanie ojca — choćby nieświadomie — stała się jednak wspólniczką zbrodni — zabójstwa jej ojca.

Pocieszała się jednak:

— Ale Kazimierz chyba znajdzie jakiś sposób udowodnienia swej niewinności...

Nie otwierała oczu. Bała się, aby z nich nie wyciątano jej myśli...

Wieść o aresztowaniu domniemanego sprawcy dotarła już też do Polanek. Wywarła tam niemniejewrażenie, niż w Bolesławiu. Janina przeżyła minutę takiego lęku, że omal nie zemdlała. Nic dziwnego: ktoś niewinnie został oskarżony o popełnioną przez nią zbrodnię.

Uczciwość jej buntowała się przeciw podobnemu oskarżeniu, podobnej niesprawiedliwości. Nie знаła Rolicza. Słyszała kiedyś o nim tylko przelotnie, jako o jednym z konkurentów o ręce Heleny. Mniejsza, zresztą, o to, kto to był. Postanowiła sobie, że za nic nie dopuści do skazania niewinnego człowieka, gdyby miało dojść do sprawy sądowej. Narazie wszakże jeszcze postanowiła milczeć, przypuszczając, że może sprawa zostanie umorzona już w śledztwie z powodu braku dowodów.

Niemniej wstrząsnęły byli Gordzak, który tak rozmowa:

— Nie ulega wątpliwości, że morderca był ktoś stąd albo z naszych gości. Bo skądżeby dobrał się do mojego koźika? Tymczasem Kazimierza Rolicza nie znamy i nigdy u nas nie był. A więc z pewnością nie on zabił Wilewskiego moim nożem.

I również postanowił narazie czekać, jak się potoczą wypadki.

A Lusia?

Jej także nazwisko Rolicza nie nie mówiło. Ale najmniej miała powodów do przypuszczania, aby był niewinny.

Wszyscy czekali z zaciekaaniem ujawnienia przyczyn aresztowania Rolicza. Cóż mogło przeciw niemu przemawiać?

Zresztą, nie był on właściwie pierwszym aresztowanym w związku z zabójstwem.

Zaraz nazajutrz z rana po zabójstwie zatrzymano znanego w okolicy więzcego o przydomku „Majcher”. Stwierdzono, że owej nocy błąkał się w pobliżu Polanek. Był od południa pijany, zaczepiał przechodniów,

wyszczynał kłopotnie, śpiewał pijackim głosem, pomiewał się po rowach, kręcił się na wybrzeżu Wisły i tylko chyba cudem nie utonął. Nad ranem dotarł znów do karczmy na rozdrożu niedaleko Bolesławia i tam opowiadał jakieś niestworzone rzeczy. Ponieważ i tak już policja miała na niego oddawną chrapkę, zatrzymano więc i odprowadzono na posterunek, a gdy się dowiedziano o zabójstwie, odesiano do miasta z poleceniem sędziego śledczego.

W gabinecie sędziego śledczego Majcher oprządził wypytywał i udowodnił dokładnie swoją niewinność. Od ósmej do jedenastej siedział w szynku „Bolesław” skim, co mogli poświadczyć je go kompani. Nieltyko wszakże tem odsunął od siebie podejrzenie. Umocnił swoją niewinność rzuceniem podejrzenia na Rolicza.

Jakim cudem?

Bardzo prosto. Widział, jak Rolicz wysiadł z pociągu okolo godziny ósmej i podążył do Bolesławia. Poniważ szedł właśnie tamże do szynku, powróki się więc za Roliczem. Ujrzał, że Rolicz udaje się w kierunku lesniczówki. Potem, gdy wyszedł z szynku i błąkał się po lesie, znów ujrzał Rolicza, wychodzącego z lasu w pobliżu lesniczówki. Było to wkrótce po jego spotkaniu z Lusią, on bowiem był tym pijakiem, który napastował Lusię. Twierdził, że wyraźnie widział, jak Rolicz, biegł, przerzucony, oszolomiony, pytając o drogi, na stację. Wtedy właśnie przyjrzał mu się dokładnie i poznal go.

Sędzia śledczy nie przywiązywałby może większej wagie do zeznań pijaka, gdyby nie dowiedział się nagle, rzeczy o wiele groźniejszej i poważniejszej...

Mówiliśmy już, że Rolicz po nagletem zerwaniu Heleny z nim, stał się okropnie wzburzony i opryskliwy, zaniebawiał nawet służbę i na zwróconą mu uwagę przez zwierzchnika osmielił się szorstko mu odpowieǳieć, za co został ukarany tygodniowym aresztem domowym.

W dniu zabójstwa Wilewskiego Rolicz odstydzał, właśnie czwarty dzień i miał jeszcze siedzieć trzy dni.

Otoż, zastępca dowódcy pułku major, który barǳo lubił Rolicza, wystarał się u dowódcy o darowanie Roliczowi reszty kary. Okolo ósmej wieczór poszedł do Rolicza, aby go osobiecie ucieczyć tą wiadomością. Przyszedł więc do Rolicza i... nie zastał go w domu...

Niesposób było ukryć sprawy przed dowódcą pułku, bo warunkiem darowania kary miało być natychmiastowe stawienie się Rolicza przed dowódcą i urzędowe przeproszenie za niesubordynację. Pułkownik czekał...

Co było robić? Trzeba było wyznaczyć mu przykry prawdę...

Dalszy ciąg nastąpił.

W siedłach przestępcołów

Miłość i szantaż

— Tak, ale pan mecenas jeszcze nie wrócił z biura.

— Mam coś do zakomunikowania pani Aliczysławskiej.

— Pan pozwoli. Pojdę zawiedomić panią mecenasową.

— I służąca zniknęła w głębi mieszkania, wprowadziwszy policjanta do niewielkiego saloniku.

Dzielnicowy długo nie czekał. Po chwili pani Ludwikowa była już w saloniku.

Ujrzałszy ją, dzielnicowy skończył się z szacunkiem i zaczął:

— Proszę pani, polecono mi powiedzieć, że pan mecenas... — urwał, nie wiedząc, jak dalej mówić.

Pani Ludwikowa przeraziła się.

— Co, mój małż? Co mu się stało? Niechże pan mówi...

— O, to nie poważnego, to drobny wypadek. Komisarz jednak nie chciał wystawiać pani na zbyt wielką próbę i postanowił panią uprzedzić.

— Co mężowi się stało?

— Niechże się pani uspokoi, za chwilę go pani zobaczy. Jest tamony nożem...

stem spokojny. Proszę jednak uniknąć wszelkiego, co mogło do czynienia ze szczerwianym litem.

Zapisawszy leki, doktor wyszedł.

W czasie spędzonej w celi nocy, Postowicz miał czas dobre sprawę rozważyć. Po namyśle przyszedł do wniosku, że nie grozi mu nic poważnego. Nie można mu było zarzucić, że dokonał zamachu na adwokata z rozmysłem, gdyż nie znał go przy nim broń, adwokat zaś został zraniony własnym sztyletem.

O ile więc wnosię — rozmawiał Postowicz — będę skazany na niewielką karę. Gdyby jednak się wyiznał, to moje akcje bardzo się podniosły. W jego interesie będzie sprawę zatuszować! Przytem będzie miał łatwiejszą drogę do tego, by zostać jego złicielem. Więc uszy do gory!

I zasnął snem sprawiedliwych. Obudził go dopiero policjant, który go miał zaprowadzić do sędziego śledczego na przesłuchanie.

Trafił chciał, że sędzia śledczym, który się miał zająć sprawą Postowicza był Jerzy Kedzierski, narzecony córki adwokata, Zofii Mieczysławskiej.

Postowicz zrozumiał, że ma do czynienia ze szczerwianym litem.

— Państki uczynek był zawsze przygotowany — rzucił pytanie sędziu.

— Nie rozumiem, panie sędziu?

— Pytam pana, czy pan dopuścił się swego przestępstwa z premedytacją?

— Czyżby mnie pan oskarża o zabójstwo pana Mieczysławskiego?

— Pan się tego nie domyśla?

— Nawet, gdybym to uczyńił, czy uważa pan, że przy sędziu wtedy do ofity bez broni, licząc na ewentualne znalezienie czegos na miejscu?

Rozumowanie było słusne. Sędziego jednak jeszcze coś zastanowiło.

— Mówi pan „nawet gdybym to uczynił”; był pan przecież sam na sam z panem Mieczysławskim. Chce pan, żebym uwierzył, że to nie pan zadał mu cięszego sztyletem?

— Tak jest, w samej rzeczy.

— Coż to? Więc niby z tego wynika, że to pan Mieczysławski sam tak siebie ugodził?

— Tak właśnie się stało.

Sędzia aż uniósł się na krzesło ze zdumienia.

— No, wie pan! To już są jawne kpiiny! Liczył pan na

śmierć ofiary, którąby już nie mogła wtedy zeznać, ale się panu nie udało: pan Mieczysławski żyje, lekarz zapewnia, że za parę dni będzie już mógł być przesłuchany!

Na twarzy szantażysty odmalowała się radość.

— Chwała Bogu, nie będę dłużej już zostawał pod tem oskarżeniem. Pan Mieczysławski sam najlepiej mnie obroni!

Tyle pewności było w jego głosie, że sędziego zbliżało do tropu. Zaużał więc z inną decyzją.

— Co było przedmiotem państki rozmowy z panem Mieczysławskim?

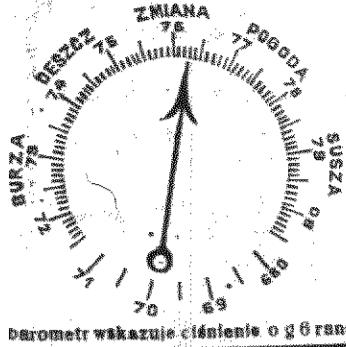
— Tego nanu nie powiem. Nasza rozmowa była scisłe prywatna i nie mam żamania jej rozmawiać. Chyba, że pan siedział sam to wyjaśnia. A teraz, panie sędziu, uprzedzam, że nic więcej nie powiem. Jest to zupełnie niepotrzebne, skoro potwierdziłem już, że jestem niewinnym. I tak zresztą wiem, że pan mi nie uwierzy.

Sędzia się uśmiechał. Nie jednak nie pomogło. Postowicz milczał, jak zaklęty. Nie było mu jednak radzić, jak odesłać go do celu.

(D. C. N.)

LISTOPAD
16
Sroda

Dzis: M.B. Ostrobr.
Jutro: Grzegorza
Wsch. sl. g. 8 m. 56
Zach. sl. g. 15 m. 44
Jaka będzie dziś pogoda?

Nocny dyżur apteki:
Dziś — Apteka Klimkowskiej na Plac Batorego 2, tel. 112.

Wizytacja szkół po-wszelknych

W tych dniach wizytator szkolny kuratorium wileńskiego przeprowadza wizytacje szkół po-wszelknych położonych na terenie m. Grodna. P. wizytatorowi towarzyszy inspektor szkolny p. Krajewski.

Wizytacja odbywa się w związku z niedawnym przyłączeniem pow. grodzieńskiego do Kuratorium Szkolnego w Wilnie.

W sprawie złożenia z urzędu wójta

Na 12 posiedzeniu Wydziału Wojewódzkiego w Białymostku, między innymi rozpatrzoną sprawę złożenia z urzędu i za-gieszenia wójtów. Na ogólną sprawę grodzieńskiego Wydział wydał opinię w sprawie złożenia z urzędu p. Antoniego Obuchowskiego, wójta gm. Po-rzecze.

Dźwiękowiec pocztowa 4 Polonia

Członkini grodzieńskich kinomanów, najślynniejsza tragiczka filmowa

NORMA SHEARER
w arcydziele dźwiękowym pod tytułem

Ojne Dusze

Film ten triumfalnie przeszła przez wszystkie ekrany. Udziały biorą: wielki LIONEL BARRYMORE i G. GRABLE. pocz. seans.: 18th, 20th, 22th. wstęp od 80 gr.

Dźwiękowiec Apollo

DZIESIĘCIU

Z Powiadankiem

bohaterska epopeja z walk narodu 1906 r. w r. g. Adam Brodzisz, Zofja Batorycka, K. Lubieńska, Bog. Samborski i Józef Wegrzyn. wstęp 49 groszy

Kino PALACE

Orzeszkow, 13

Dziś premieral

szczegóły w afiszach

wstęp 49 gr.

Sean o. o. 6. 8. i 10th

Czytajcie

OSTATNIE WIADOMOŚCI

GRODZIEŃSKIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Rydza-Smigłego Nr. 8.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odniesieniem do domu i zamieszkała sl. 3.—

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy: w tekście (układ 5-cio szpalowy) 40 gr.

do pełnotekstowych prac: od 100 sl. 1 złoty. Za trzecie ogłoszenie z 20 slów 1 złoty.

Redaktor i Wydawca: Piotr Redko.

Nowy starosta grodzieński

Na opróżnione stanowisko po przeniesieniu p. starosty Robakiewicza został mianowany do tymczasowej starosta grodzieński p. Józef Drożański. Nowy starosta od 1928 r. pozostawał na wspomnianem

Nominacja Naczelnika i Urzędu Skarbowego

Jak się dowiadujemy naczelnikiem Urzędu Skarbowego na m. Grodno został mianowany p. Zabłocki, Inspektor skarbowy z Warszawy, który w najbliższych dniach przyjeżdża do Grodna i obejmie urzędowanie. Jak w swoim czasie zeznaliśmy po p. Sokołowskim

Niebezpieczna szajka usiłowała okraść wagon

Wiedzom kolejowym w Grodnie udało się unieszkodliwić niebezpieczną szajkę, która usiłowała okraść wagon kolejowy z przewożonego towaru. Jak zdolano ustalić dobrawa paczka składała się z 5 po-dejrzanych typów, rekrutujących się z rozmaitych stron

Zagadkowa „kradzież” 8-letniej dziewczynki

Przed kilku laty przybył do Grodna niejaki Apel i zamieszkał na Podzamczu pod nr. 5. P. A. w tym czasie rozwodził się ze swoją żoną Henryką, która z córeczką pozostała w Wilnie (Archangielska 35).

Gdy córeczka dorosła, matka oddała ją do szkoły powszechnej, odprowadzając codziennie rano i w południe do szkoły i do domu.

W tych dniach około godz. 1-ej w południe przybyła do

Uregulowanie i obniżenie opłat komunalnych

Na 12 posiedzeniu Wydziału Wojewódzkiego uregulowano szereg spraw związanych z samorządami na terenie województwa białostockiego.

Przedewszystkiem ustalono normy, według których będą regulowane opłaty: 1) za wydanie świadectw pochodzenia zwierząt domowych; 2) rogatekowe, 3) targowe, 4) za postój na placach miejskich, 5)

Epidemia szkarlatyny w Wilnie

Wilno zaskoczone jest przejawującym zjawiskiem, jakie wywołuje rozszerzająca się z dnia na dzień epidemia szkarlatyny.

Według ostatnich zanotowań w mieście choruje na szkarlatynę około 400 dzieci.

Wypadki te zmusiły nadzory lekarskie w szkołach do wydania całego szeregu odnosnych zarządzeń.

Wszelkie wysiłki w kierunku zlokalizowania epidemii narazie nie dały zadowalających rezultatów.

Ponieważ epidemia tej niebezpiecznej choroby rozszerza się, należy liczyć się z możliwością rozszerzenia epidemii

„Światowid” Pocz. punktualnie g. 6, 15, 8 i 10.
Grodno, Brygidzka 2 Ernesta Lubitscha oparty na rzeczywistych wydarzeniach pt.

Człowiek którego zabiłem

w roli g. Nancy Carroll, Phillips Holmesa i L. Barrymore

Uwaga! Dziś ostatni dzień

Zwolenniczka prohibicji

Nie wiadomo jakiemi intencjami kierowała się p. Mazurkiewicz Anna (Sadowa 15) zgłasząc zameldowanie w policji, że w piwiarni Lubczyńskiej Heleny Bonifraterskie B sprzedaje się nielegalnie wódka.

Skąd się o tem dowiedziała meldująca to już jej rzecz, dość tego, że doniesienie to będzie podstawa do przyszłego procesu, jednego z wielu o nielegalnym handlu wódką. Oprócz doniesienia p. Mazurkiewicz będzie musiała udowodnić przed Sądem swoje zeznanie złożone w policji.

Zle będzie Franciszku

Jakiś nieznany Franciszek zam przy ul. Rzeźnickiej 22 dopuścił się kradzieży kozucha i młotów do tłuczenia kamieni z nowobudującego się domu przy ul. Poniatowskiego. Nie przeszczęśliwał, że został zauważony przez Antoniuka Hilarego, Polnocna 15, a co zatem idzie, że naraził się na bardzo niemila sprawę sądową i wiele jeszcze przykrych następstw.

Chociaż w tej chwili jest tylko znane imię sprawcy kradzieży, niebawem znany będzie policji cały jego rodowód — no i wyrok nie pozostanie w tajemnicy.

Defraudacja leśna

Wiedzmo, że najdogodniejszym objektem defraudacji leśnej były zwykle lasy państowe. Tak się jin u ludzi przyjęło, że las państowy, to tak jakby publiczne mienie przeznaczone do dyspozycji każdego okoliczniego mieszkańców.

Obecnie defraudenci leśni zatrzymują się do prywatnych lasów. Adamowicz Aleksandra ze wsi Grandzice zameldowała o kradzieży z jej lasu 4 sosen wartości 40 zł. Sprawcy nieznani, choć pewnie niedalecy.

Dochodzenie w toku.

Kradzież bieliźny

P. Kozdojowa Stanisława, Piłsudskiego 3 dokonała przykrogo odkrycia. Zauważała miano-wicie, że ze strychu domu w którym mieszka zginęła na jej szkodę różna bielizna wartości 150 zł.

Sprawcy tej dość śmiały kradzieży dotyczyły niema.

Doniesienia karne

Komiseraty P.P. sporządziły następujące doniesienia karne: za han-del w dniu świątecznym 7, za opilstwo 3, za nieprzestrzeganie przep. autobusowych 1, za nieprzestrzeganie przep. sanitarnych 3, za nieprzestrzeganie przep. meldunkowych 1, za niezamykanie bramy w porze nocnej 3, za niezapalenie latarni orientacyjnej 1.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Swetry, pulowery,

pończochy, skarpetyki,

szale i t. d.

w dużym wyborze

są na składzie Firmy

▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Józef Miko

13x GRODNO,

Dominikańska 19

▼▼▼▼▼▼▼▼▼

Popierajcie L.O.P.P.

▼▼▼▼▼▼▼▼▼

ZE SPORTU.

O mistrzostwo szkół średnich w ping-pongu

W najbliższym czasie w lokalu Gimnazjum Społecznego w Grodnie, odbędą się pierwsze mistrzostwa szkół średnich Grodna w ping-pongu. Nagroda dla mistrzowskiego zespołu będzie puchar oferowany przez samopomoc uczniowską przy tem gimnazjum.

Do zawodów powyższych zostały zaproszone następujące szkoły: Gimnazjum Państw. im. A. Mickiewicza, Gimnazjum P. M. S. im. H. Sienkiewicza, Gimnazjum „Tarbut”, Seminarium Naucz. Męskie i Gimnazjum Społeczeństwa.

Nadestane.

4-ty numer „Higieny Mowy”

Czwarty numer wielce pozytywnego pisma, jakim jest „Higiena Mowy”, przynosi obok ciekawej ankiety: „piśmienny”, „pisemny”, „pisarski”, „piśmienniczy” takie artykuły, jak „Język naszej prasy codziennej”, „Co Niemcy przyjęli z języka polskiego”, „Jak powstały przysłówki polskie” oraz stała rubryka „Najpospolitsze błędy językowe”, w pierwszym rzędzie „miarodajny”, „mocodajny”, „kryć się”, „pokrywać się” i t. d.

Abonament 1 zł. 50 gr. kwartalnie nr. konta P. K. O. 213.836. Grudziądz Grobla 50

Z Teatru Miejskiego

W środę po raz 2-gi prześliczna, pełna wstrząsających momentów dramatycznych 3-akto-wa sztuka Niecodemiego p. t. „Cień” w reż. dyr. Krokowskiego pierwszorzędnej obsadzie z pp. M. Balcerkiewiczówną, Z. Ustarbowską, dyr. Krokowskim i St. Smoczyńskim w rol. głównych.

We czwartek po raz ostatni arcydzieło Fredry „Zemsta”.

Celem umożliwienia jaknajszerszym warstwom społeczeństwa oglądanie „Zemsty” — dyrekcja obniżała ceny biletów od 30 gr. — 1 zł.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Krawiec męski

Michał Baranowski

powrócił do Grodna i wznowił przyjęcie obstatunków na roboty krawieckie, męskie z materiałami własnymi i powierzonymi. Roboty solidna.

Ceny konkurencyjne.

ul. Brygidzka 7 m. 5.

vis-a-vis Kina Światowid.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Za gotówkę 15% rabatu

SKLEP RADJOWY

„Linnik”

Dominikańska 1, tel. 186

na raty poleca na raty

ZD 190 zł.

3-lamp. (Philips'a) odbiornik radiowy, z lampami, głośnikiem, akumulatorem, baterią siedową i sprzętem antenowym.

na 19 miesięcy

po 10 zł. x17

Za gotówkę 15% rabatu

Redaktor przesypane od 15—18

Orak. Oleński i Reka Grodno Rydza-Smigłego 8.